

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojenцев.

Novi uradniški zakon.

Dne 1. aprila t. l. je izdala »Agencija Avala« naslednje poročilo časopisju:

»Čeprav je bil leta 1923. sprejet uradniški zakon, vendar uradniško vprašanje ni bilo popolnoma in definitivno rešeno. To vprašanje, ki je bilo za administracijo in za uradnike največje važnosti, je ostalo še vedno nerešeno in odprto. Temu stanju in neurejenosti je bilo treba napraviti konec; zato se je pri reševanju ostalih državnih vprašanj rešilo sedaj tudi to vprašanje na način, ki najbolje ustreza državnim in narodnim interesom in interesom službe in nameščencev. Rezultat te rešitve je zakon o uradništvu, ki je danes stopil v veljavo.

Vprašanje ni bilo ne preprosto in tudi ne lahko. Zato mu je bila posvečena vsa pažnja. Okolnost, da je rešitev tega vprašanja prišla v dobo, ko vlada kakor znano gospodarska depresija, ki zahteva racionalno varčevanje in čim razumnejše budžetiranje, je napravila to vprašanje še težje. Vendar se je po izenačitvi vsega zakonodajstva moralo rešiti. Ves predmet po svoji vsebini in po izdelavi zahteva proučitev vsega vprašanja. Treba je proučiti zakon z dognanjem logične zveze med posameznimi oddelki in partijami zakona, da se pravilno razume duh in smisel tega zakona in potem rešitve tega vprašanja.

Tako je obenem treba obrniti pozornost na posamezne odredbe in vprašanja, ki so rešena s tem zakonom.

Do sprejetja zakona o uradništvu od 31. julija 1923. so obstojali v raznih krajih naše države razni predpisi o položaju državnih nameščencev in uradnikov civilnega reda. Glavni smoter zakona je bil v tem, da se v tem pogledu ustvari enotnost strok in kategorij nameščencev in uradnikov civilnega reda. Toda sčasoma so se pokazali v zakonu iz leta 1923. nedostatki, ki jih je bilo treba odpraviti s sprejetjem posebnih zakonov, ki se nanašajo na posamezne stroke in ki so pomenili oddvojitve od tega zakona. Tako so v državni službi nastale velike razlike. Novi zakon vzpostavlja popolno edinstvo in odpravlja dosedanje nedostatke s preciznimi odredbami in novimi ustanovami in ukinitvijo kategorij po šolski izobrazbi.

Ukinjenje kategorij.

Uradniki so se delili v tri kategorije, v prvo, drugo in tretjo, in v vsaki teh kategorij so imeli uradniki različne prejemke, tako da so v tem pogledu obstojali trije sistemi prejemkov. Sistem kategorij in razlik v prejemkih v teh kategorijah je preveč delil uradnike drugega od drugega, celo tedaj, kadar so njihovi poklici bili po činu isti. Pri novem zakonu ni kategorij. To ne pomeni, da ne bi bilo razlik v šolski kvalifikaciji, samo da šolska kvalifikacija ne deli kakor do zdaj uradništva v kategorije, nego služi za merilo, kako in dokod se bodo gibali prejemki po enotni lestvici.

Sistematizacija mest.

Po dosedanjem zakonu sta obstojali dve vrsti plač, položajna in temeljna. Novi zakon odreja sistematizacijo po skupinah. V tem pogledu je uvedeno novo načelo sistematizacije mest po vseh strokah, to je, števila mest ni moči brez proračuna povečati. Možnost vstopa v višjo skupino zahteva pogoj izpraznitve mesta v njej. Izvedba sistematizacije same se uredi s posebnim zakonom, ki bo v kratkem sprejet.

Uradniški prejemki.

Skupni prejemki ostanejo v glavnem isti. Gospodarska kriza v mnogih državah je izzvala velike redukcije prejemkov državnih nameščencev in zahteva tudi pri nas varčevanje. Pri tem pa ne smemo spustiti izpred oči, da more samo popolnoma preskrbljen nameščenec opravljati službo, kakor je treba. Vsem uradnikom je napredovanje omogočeno s tem pridržkom, da dobe višje dohodke šele leto dni po napredovanju. Kakšni so dohodki uradnikov in nameščencev se vidi iz razpredelnic,

Pokojnina državnih nameščencev.

Za pravico do pokojnine je treba 10 let efektivne državne službe. Šele tisti nameščenci, ki so izpolnili 10 let službe, pridejo v poštev pri odmeri osebne pokojnine.

Dosedanja pravica do 100 odst. pokojnine se ukine in po novem zakonu nihče ne more dobiti več ko 95 odst. polne plače za pokojnino. Razen tega novi zakon pri odmeri višine odstotkov pokojnine ne šteje samo let službe nego tudi leta starosti. S čim manjšim številom let gre uradnik v pokoj, tem manjši je odstotek pokojnine, s čim več leti pa gre kdo v pokoj se mu pri sicer enakem številu službenih let priznajo višji odstotki pokojnine. S tem se obenem prepreči prezgodnje odhajanje v pokoj mladih ljudi, po drugi strani pa se zmanjšajo državni izdatki.

Rodbinski pokojninski fond.

Z novim zakonom se ustvarja tudi uradniški pokojninski fond za rodbinske pokojnine. V zvezi s temi novimi predpisi se daje rodbinska pokojnina n. pr. hčerkam, dokler se ne poroče. Uradniki plačujejo za to 5 odstotkov mesečne plače in položajnih dohodkov v ta fond, pravico do rodbinske pokojnine pa dobe že po 5 letih plačevanja v ta fond. Članom rodbine se določi rodbinska pokojnina po posebnem ključu. Pokojnina rodbinskih članov raste za 1 odstotek za vsak polletni vložek, in sicer računajoč od temeljnega vložka. Tako bodo državni uradniki še boljše zavarovali svojo rodbino nego dozdaj.

Uradniki, ki so bili sprejeti v službo pred 31. julijem 1927., ni treba da pristopijo kot vlagalci k temu uradniškemu pokojninskemu fondu, vendar lahko pristopijo.

Povrnitev škode.

Novi zakon predvideva povrnitev škode, nastale v uradovanju s stranškami. Ta odškodnina ni bila urejena v prejšnjem zakonu. Zdaj je normirana na ta način: Za povrnitev škode odgovarja nameščenec kot izvršitelj, toda tožilec more v tožbo vključiti tudi državo, drugače je država oproščena vsake odgovornosti. Država lahko oprostí uradnika vsake odgovornosti in prevzame vso odgovornost, če je škoda nastala samo iz prevelike uradne gorečnosti uradnikov. Glede odgovornosti ostanejo dosedanje norme.

Uradniška društva.

Za uradniška društva veljajo dosedanje uredbe, to je, društva ne smejo biti ne verskega, ne plemenskega, ne pokrajinskega značaja. Biti smejo samo strokovna in to za vsako vrsto službe posebna društva, vendar samo po eno za vso državo z banovinskimi sekcijami.

Na podlagi teh izvajanj se sme pričakovati, da bo novi zakon uvedel še več reda v državni upravi in službi

Novi prejemki državnih uslužbencev.

Uradniki												
Stari zakon		Novi zakon		Mesečna plača	Plača se povišuje stopoma na				Mes. polož. doklada	Mesečna draginjška doklada za		
Skupina	Kategorija	Skupina	Kategorija		Din	prvič	drugič	tretjič		četrtič	1. razred	2. razred
1	I.	I.	—	4000	—	—	—	—	3500	1500	—	—
2a	I.	II.	1	3750	—	—	—	—	3100	1500	1350	—
2	I.	II.	2	3500	—	—	—	—	2700	1500	1350	—
3a	I.	III.	1	3250	—	—	—	—	2120	1350	1200	1100
3	I.	III.	2	3000	—	—	—	—	1720	1350	1200	1100
4a	I.	IV.	1	2350	2550	2750	3000	—	1320	1300	1150	1050
4	I.	IV.	2	1750	1950	2150	2350	—	920	1300	1150	1050
5	I.	V.	—	1450	1550	1650	1750	—	800	1250	1100	1000
1a	II.											
6	I.	VI.	—	1150	1250	1350	1450	—	650	1200	1050	950
1	II.											
7	I.	VII.	—	910	970	1030	1090	1150	500	1150	1000	900
2	II.											
8	I.	VIII.	—	730	790	850	910	—	400	1100	950	850
3	II.											
1	III.	IX.	—	575	625	675	730	—	300	1050	900	800
4	II.											
2	III.	X.	—	475	525	575	—	—	200	1000	850	750
3	III.											
Zvaničniki												
—	I.	600	680	760	840	—	—	—	925	800	750	—
—	II.	400	520	600	—	—	—	—	900	775	720	—
—	III.	280	360	400	—	—	—	—	875	750	700	—
Služitelji												
—	I.	425	485	545	605	—	—	—	700	650	625	—
—	II.	245	305	365	425	—	—	—	675	625	600	—

in več enakosti med nameščenci in tako brez dvoma koristil državi.

Pregled najvažnejših določb novega uradniškega zakona in vsebino

členov, s katerimi se dosedanje stanje spreminja, objavimo v prihodnjih številkah lista, čim prejmemo avtentično besedilo zakona.

Bolniško zavarovanje državnih uslužbencev.

Pod tem naslovom je priobčil »Naš Glas« v 8. številki t. l. poziv »Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani«, naj vsi državni uradniki postanejo člani tega društva, ki bo izvajalo tudi bolniško zavarovanje.

Dobra volja podpornega društva je res — hvalevredna. — Je tudi to za enkrat najbolj primerni način, da dobi uradništvo v boleznih vsaj prilično pomoč — kakor je moralo današnje obvezno delavsko zavarovanje prehoditi dolgo pot preko lastnih, na prostovoljnem sodelovanju delavcev utemeljenih ustanov, da je dobilo danes obliko javnopравниh zavodov, ki izvajajo obvezno bolniško zavarovanje. Prav tako — zdi se vsaj — bo moralo tudi uradništvo za čas skrbeti za bolniško zavarovanje le v prostovoljni organizaciji samopomoči.

Torej: začetek, lep začetek je tu.

Napačno pa bi bilo, če bi ob začetnem delu ne opozorili vseh onih idealnih in požrtvovalnih delavcev na velike nevarnosti, ki so zveste spremljevalke vsakega zavarovanja.

Kdor prečita ta poziv podpornega društva, vidi sledeče: član bolniškega sklada dobi za mesečnih 10 Din v boleznih brezplačno zdravniško ordinacijo pri zdravnikih-specialistih, brezplačno zdravila, celo specialitete, brezplačno oskrbo III. razreda na Golniku, dalje pa še denarno podporo za oskrbo v bolnici in denarno podporo, če rabi zavarovanec zdravniško pomoč v kraju, kjer ni društvenega zdravnika.

Reči moramo: Za deset dinarjev mesečnega prispevka veliko preveč! Preveč pogumno in idealno je društvo,

ki meni, da bo ob takih prispevkih zmoglo take dajatve.

Kesneje bomo še analizirali posamezne dajatve, za sedaj pa naj zadržimo to-le: po našem današnjem zakonu o zavarovanju delavcev je tudi možno prostovoljno zavarovanje državnih uradnikov. To prostovoljno zavarovanje pa je ostalo na papirju, ker se nosilci zavarovanja branijo izvajati prostovoljno zavarovanje, ko mora plačati posameznik le 13·20 Din mesečno.

Ta prispevek je pa čisto nezadosten celó za sam okrožni urad, ki ima do skrajnih podrobnosti izvedeno organizacijo zavarovanja.

Sedaj pa naj nudi društvo zdravniško pomoč po zdravnikih-specialistih. Kdo je ocenil, kako dalekosežna je taka društvena zavezanost? To oceniti pa je brezpogojno treba. Kajti ne gre, da bi se dajatve dovoljevale le po svobodnem preudarku recimo društvenega odbora. Zavarovanje daje zavarovancu iztožljive pravice. — Ne more društvo reči: nimamo ta mesec denarja, zato ne damo zdravniške pomoči. Društvo pa gre še naprej! Tudi zdravila bo dajalo — kakor videti celó brez omejitve. Še specialitete, če bodo potrebne.

Posebno navedba, da bo dajalo društvo tudi specialitete, je silno lažska, ker vemo, da ni v bahavosti porojena.

Naj se društvo pouči prej, kako daleč more in sme v tem pogledu. Dovolj bi bilo za prvi začetek, če bi dajalo društvo samo neki prispevek k zdravilom. Saj so to ponekod tudi v delavskem zavarovanju uvedli, da mora vsak zavarovanec prispevati za zdravila v denarju.

Moramo vedeti: ljudje smo, ljudje z vsemi slabostmi. Kakor hitro vem, da imam do zdravil pravico, jih bom brez usmiljenja zahteval, če tudi jih ne bom porabil. — Za vsako prehlajenje, ki sem ga doslej izlečil s čajem, bom potem iskal zdravil. »Saj plačam, tako bodo premnogi govorili.

In zdravljenje na Golniku tudi obljublja društvo zavarovancev. Edina sreča za društvo bo, ker je Golnik zelo zaseden in ni vedno dovolj prostora na razpolago. Kljub temu pa bo tudi ta dajatev zahtevala od društva velikih, zelo velikih žrtev. Tam traja zdravljenje po več mesecev, da celo leto dni ali pa še delj.

Če reasumiramo prednje, tedaj moramo reči: **dajatve niso v skladu in v pravem sorazmerju s prispevki.**

Zato obstoji nevarnost, da društvo konča z neuspehom. Vsak tak nezaželjeni neuspeh bi bil pa prav soden, in to za vse državno uslužbenstvo, ker bi prestrašilo mnoge, ki bodo postali do zavarovanja vsaj nezaupljivi in indiferentni, če že ne celo socialnemu zavarovanju nasprotni.

Vse te tehtne in resne pomisleke pa je treba še posebej upoštevati pri društvu, ki sloni na prostovoljnem članstvu. Res je, da je določena trimesečna karenčna doba. Ta karenčna doba pa ne bo mogla preprečevati, da ne bi vsaj v početku pristopali k društvu predvsem res bolečni ljudje, taki, ki vedo, da potrebujejo stalno zdravniško pomoč.

Takih bolniških blagajn je veliko, na primer v Nemčiji, za vzgled kako so tam uredili zavarovanje. Naj navešdem statutarično določila bolniške blagajne nemških učiteljev v Dortmundu. — Pri ti blagajni so prispevki diferencirani po starosti, spolu in statusu. Za dajatve po najnižjem tarifu mora prispevati samski učitelj 12 zlatih mark (nad 160 Din) na četrt leta. Dobi pa za to le 70% za zdravniško ordinacijo, le 70% za zdravila itd. Torej pri znatno višjem prispevku, veliko manj, kot pa bo po objavljenem pozivu dobil zavarovavec našega podpornega društva.

Res je: danes ni nikjer nekih

norm za tako zavarovanje. Tudi v Nemčiji veljajo najrazličnejši načini. — Skoro pa lahko trdim, da toliko dobrot nobeno društvo — in to pri neprimerno številnejšem članstvu — niti v Nemčiji ne deli.

Pri nas pa so razmere še neugodnejše kot drugod. Naj se le poskusi organizirati zdravniško službo. Pa bomo kmalu videli, da je treba nujno že za to stran pomoči računati z velikimi izdatki. Čim pa društvo prepusti vse skupaj le srečnemu naključju, potem mora računati brezpogojno z nesrečnim koncem.

Predvsem mora dajatve normirati. Zdravniška pomoč, na primer, mora biti določeneje označena, podrobno označena časovno in kvantitativno. Sitnež, nevrasstenik teče za vsako malenkost k zdravniku-specialistu, mar naj take kapriciozne ordinacije tudi krije društvo? In pri zdravljenju! Zakaj pa ne bi zdravnik predpisal specialitet, če jih podporno društvo velikodušno plačuje? Naj ve podporno društvo: pri okrožnih uradih izvajano ekonomsko ordiniranje zdravil ni v škodo zavarovancev. Pač pa se prihranijo težki stotisočaki. Le v izjemnih primerih je specialiteta potrebna. Ni najdražje zdravilo vedno najboljše!

Brez zlohonosti je napisan ta članek! Le zato je napisan, ker iskreno želim društvu čim lepši procvit, naj boljši uspeh. Za to pa so potrebne boljše, trdnjše, solidnejše osnove. Če torej ni mogoče povišati prispevkov, se morajo temu prispevku brez odlašanja akomodirati dajatve.

Situacija bo tem slabša, čim dalj bo društvo s to akomodacijo čakalo in odlašalo.

Objavljamo prednji zanimivi članek, katerega je na prošnjo uredništva napisal socialno-zavarovalni strokovnjak, ki aktivno deluje že dolgo vrsto let na tem polju. Želimo, da društvo — v korist članstva in celokupnosti — razmislija o teh, z najboljšim namenom koristiti prepotrebni stvari, napisanih iskrenih nasvetih in mnenjih. Bolniško zavarovanje državnega uslužbenstva je velevažno vprašanje. — Op. ured.

izvozno nagrado tudi 70.000 Din, skupaj tedaj vsoto 140.000 Din, katero je plačal kot državno trošarino za skupno količino 10.000 hektoliterskih stopinj žganja.

Izvoz žganja sam se izvrši po predpisih členov 65. do 72. trošarinskega pravilnika. Od teh predpisov, ki zadevajo v splošnem zgolj poslovanje finančne kontrole, je za izvoznika važno to, da mora vložiti pri pristojnem oddelku finančne kontrole pismeno prijavo po obrazcu 5., pri čemur je paziti na to, da bo izstavil oddelek finančne kontrole spremnico (sprovodnico) po obrazcu 5. vedno v štirih in ne samo v treh izvodih, in sicer ne glede na to ali se izvažata nezatrošarinjeno žganje iz zasebnega prostega skladišča za žganje ali zatrošarinjeno žganje. To pa zato, ker mora izvoznik, če gre za nezatrošarinjeno žganje, kriti s četrtem izvodom potrjene spremnice zadevno postavko v shranišni knjigi na strani iznosa, če pa izvažata zatrošarinjeno žganje, mora priložiti četrty izvod spremnice svoji prošnji za povračilo državne trošarine.

Važno je, da mora biti na vseh štirih izvodih spremnice točno potrjeno po finančni kontroli, da izvoženo žganje ni pojačeno s špiritom. Brez tega potrdila se izvozna nagrada namreč ne bo priznala.

Izplačevanje izvozne nagrade in povračilo državne trošarine. Čim je žganje izvoženo in dobi izvoznik potrjene spremnice od izvozne carinarnice, mora vložiti v prekluzivnem roku 60 dni, ki se računa od dneva izvoza žganja, prošnjo taksirano s 5 Din, pri finančni direkciji, da se mu izplača nagrada za izvoženo žganje in mora priložiti ti prošnji en izvod potrjene spremnice, ki mora biti kot priloga taksirana z 2 Din. V prošnji je vedno navesti tudi odlok finančnega ministristva, s katerim se je izvoz žganja dovolil.

Če je bilo izvoženo žganje zatrošarinjeno, je vložiti posebno prošnjo za povračilo plačane državne trošarine. Ti prošnji, ki je takse prosta, je priložiti en izvod potrjene spremnice in dokazila o plačani trošarini.

Obeh teh prošenj, namreč za izplačilo izvozne nagrade in za povračilo državne trošarine, torej nikakor ni združiti, ker se mora obravnavati vsaka prošnja sama zase in ločeno.

Prošnje za izplačilo izvoznih nagrad se morajo rešiti pospešeno ter je vsako zavlačevanje rešitve nedopustno.

Postopanje, če se pošiljka žganja vrne iz inozemstva. Če se izvoženo žganje vrne iz inozemstva, morajo carinarnice obvestiti o tem neposredno finančno ministristvo, oddelek za davke, in v zadevnem poročilu točno navesti, kdaj se je dotično žganje izvozilo v inozemstvo.

Če izvozna nagrada za tako vrnjeno žganje še ni bila izplačana, se izplačilo zadrži, če pa je bila nagrada že izplačana, je izvoznik zavezan, vrniti državni blagajni, katera mu je izplačala izvozno nagrado, prejeti znesek tekom 3 dni po povratku žganja iz

Drago Gorup & Co.

konfekcija
Ljubljana, Miklošičeva 14-16

nudi najceneje
pomladanske plašče, obleke, kostume
moške in deške obleke!

Tudi na obroke!

inozemstva. Če tega ne stori, se izterja izplačana izvozna nagrada izvršilnim potom. Razen tega se uvede proti izvozniku postopanje po členu 34. trošarinskega zakona in se kaznuje zaradi tihotapstva.

Končne opombe. Uvodoma smo omenili pod splošnimi pogoji, da žganje, namenjeno za izvoz v inozemstvo s pravico do izvozne podpore, ne sme biti pojačeno s špiritom. S tem pa nikakor ni rečeno, da dotični izvoznik ne sme prodajati v tuzemstvu s špiritom pojačanega žganja. To je torej brez vpliva na pravico do izvozne podpore dopustno, seveda pa se smejo izkazati v potrdilu finančne kontrole o količini žganja, stavljenega v tuzemstvu v promet, samo hektoliterske stopinje žganja, in ne tudi špirta s katerim se je pojačilo žganje. Kot stavljeno v promet pa se smatra v trošarinskem smislu vse žganje, za katero je trošarina plačana in nima ta pojem, kar treba ponovno poudariti, s prodajo (odtujitvijo) žganja nič opraviti. Zatrošarinjeno žganje se nahaja tedaj lahko še pri proizvajalcu ali trgovcu z žganjem in se smatra vkljub temu za stavljeno v promet.

Dalje smo omenili, da pomenja izvozna podpora praktično, da se odreka država državni trošarini na žganje v prid izvoza žganja. To pa ne velja neomejeno, ampak samo do zneska 12.000.000 Din, ki je določen za vsako proizvajalno dobo (od 1. septembra do 31. avgusta) v ta namen. Za tekočo proizvajalno dobo po našem naziranju ne bo več ves ta znesek na razpolago, ker se je porabil določen del tega zneska za nabavo vina za vojake in bolnike v državnih bolnicah, za kar je finančni minister pooblaščen prav tako v 6. pripombi k točki 11., člena 72. trošarinskega zakona. Evidenco o porabi tega kredita vodi finančno ministristvo samo.

Končno pa ne smemo prezeti, da ni namen te izvozne podpore, da bi se podpirali žganje proizvajalci in trgovci z žganjem, ampak da imamo opraviti tu z eno tistih številnih akcij, ki jih je podvzela v zadnjem času država z namenom, da odpomore obupnemu gospodarskemu položaju poljedelstva in zlasti vinogradnikov. Izvoznik žganja naj tedaj po plemenitih namerah države s pospešenim izvozom žganja samó nekako posreduje, da bodo spravili zlasti vinogradniki svoj pridelek po ugodnejših cenah v denar. Iz tega razloga je tudi dopuščeno za izvoz samó žganje iz sliv in iz snovi, ki izvirajo iz grozdja, in je nadalje poskrbljeno, da se porabi neizrabljeni del celotnega zneska 12.000.000 Din za nabavo vina, torej spet v prid vinogradnikom.

Fin. svetnik Ivan Ditz:

Izvoz žganja v inozemstvo s pravico do izvozne nagrade.

(Konec)

Praktično pomenja izvozna podpora, da se država odreka državni trošarini na žganje pri proizvajalcih in trgovcih z žganjem, ki so hkrati izvozniki, kar naj pojasni naslednji primer:

Proizvajalec ali trgovec z žganjem je proizvedel, odnosno nakupil 10.000 hektoliterskih stopinj žganja, ki ga ima v svojem zasebnem prostem skladišču za žganje, torej nezatrošarinjeno. Pred vložitvijo prošnje je stavil v promet v tuzemstvu 5000 hektoliterskih stopinj in plačal trošarino po trošarinski postavki 14 Din od hektoliterske stopinje, torej 70.000 Din. Če izvažalo ostalo količino žganja 5000 hektoliterskih stopinj na podlagi zadevnega

dovolila finančnega ministristva, mu povrne država v obliki izvozne podpore isto vsoto po 70.000 Din, ki jo je vplačal kot državno trošarino na žganje, stavljeno v tuzemstvu v promet. Efekt ostane isti, če gre za žezatrošarinjeno žganje, če torej dotični proizvajalec ali trgovec z žganjem nima zasebnega prostega skladišča za žganje. V tem primeru je plačal namreč za vsa 10.000 hektoliterskih stopinj žganja državno trošarino po 140.000 Din. Če izvozi od te količine zatrošarinjenega žganja 5000 hektoliterskih stopinj v inozemstvo, mu povrne država plačano trošarino, ki odpade na to količino žganja, t. j. 70.000 Din, in še

Frédéric Boutet:

Justična zmota.

Ura je bila že polu ene ponoči in v predmestju je vse spalo. Rezko zavijanje ostrega predpomladnega vetra je uspavalo meščane. Na obrežju so stale vzdolž ob reki v rumenkasti mesečini bele vile in temni vrtovi.

V eno teh vil sta se bila gospod in gospa Camusotova, lastnika specerijske trgovine v p., če je mogoče tako reči, pravkar vrnila s prijetnega večera pri prijatelju Duffatu, trgovcu s pohištvo, kjer so pili kuhano vino in igrali na karte. Mirno sta legla spat in že je pričel gospod Camusot lepo smrčati, ko ga je žena nenadoma vsa preplašena zgrabila za roko. Ves zaspan je pošli in v svitu nočne svetilke je zagledal ženini mrtvaško blede obraz.

»Nekdo je pod posteljo« je dehnala.

Čuden, krčevit, vedno iznova se ponavljajoč šum se je jasno slišal iz

pod ležišča. Zdelo se je, kakor da se dva krožnika narahlo zadevata.

»Z zobmi šklopota,« je skoro neslišno zašepetala trepetajoča gospa speceristinja.

Camusot ni izgubil nobene nepotrebne besede, stegnil je roko in poiskal v predalu nočne omarice ogromen samokres, silno starinskega sistema.

Gospa Camusotova se ga je oklenila:

»Ne, nikar... Adolf... za božjo voljo nikar...!«

Toda Camusot je bil debel in pogumen mož. Nekoč, še preden si je s pomočjo svoje brezprimerne spretnosti priboril gospo Camusotovo in njeno specerijsko trgovino, je bil podčastnik pri oklopnikih in ni se zbal ničesar.

»Kar ven, ti razbojnik! Te že imamo!« je zagromel.

Šklopotanje zob je prenehalo. Nič odgovora.

»Le ven, pravim! Si razumel? Če ne ustrelim!«

»Ne morem,« se je začul napol zadušen tožeč glas.

»Kaj pa je to?« je vprašal srditi Camusot. »Pod posteljo si lahko zlezal, boš menda tudi ven?«

»Ne, ne morem,« je cvilil glas iz pod postelje, »preveč me je strah...«

»Le počakaj, ti že pomorem!«

Kakor bi trenil, je bil Camusot na nogah. Z eno roko je držal revolver, z drugo je pa s težavo zlezal v hlače.

»Koliko pa vas je tam spodaj?« je vprašal zaradi varnosti in dostavil: »za vse imam zadosti svinca!«

»Čisto sam sem,« je odgovoril jakdukujoči glas.

Camusot se je sklonil, zagrabil pod posteljo in prijel za nekaj, kar se je pokazalo, da je bila noga. Odločno je potegnil in spravljal skrivnostno bitje na svitlo, kolikor je dalaja luči nočna svetiljka. Nato ga je prijel za ovratnik in ga postavil na nose.

Se čisto mlad, plavalas, blede fant, slaboten in mršav, je s tresočimi nogami stal pred njim.

»Nikar me ne umorite!« je tarnal.

»To bomo že še videli!« je rekel Camusot. »Kaj pa si počel tam pod posteljo?«

»Malo sem se odpočil,« je tiho odgovoril drobni fant. »Ko sem pa slišal, da se vračate, sem se pa na smrt prestrašil...«

»No, no, ti pa jaz povem, kaj si počel: vlomilec si...«

»Samo odložite samokres,« ga je ujetnik bojzljivo prekinil. »Če se sproži, bo kdo še mislil...«

»Prav ima,« je zamrmrala gospa Camusotova, na katero je bila cev orožja nekajkrat prav opasno obrnjena.

»Da, vlomilec si, razbojnik, ropar in morilec,« je tulil Camusot. Vse bolj ga je prevzemala jeza: »Da, vlomil si, bomo že videli...!« in neusmiljeno ga je tresel.

»Na pomoč, na pomoč! Ubil me bo!« je hropel šibki fant, ki je visel v Camusotovi roki kakor cunja.

»Tak pusti ga že, saj vendar vidiš, da se ne brani,« je prosila dobrosrčna speceristinja.

»Se ne brani!... Še tega bi bilo treba!« je kričal Camusot pa vendar malo popustil. »Kdo pa je že kaj takega videl? Zleze dostojnim ljudem pod posteljo!... Tak rokavnjač!«

PRAVA POT

ZVEČER

za temeljito in štedljivo pranje. Schichtova

metoda je enostavna in praktična. Z Žensko

ZJUTRAJ

hvalo se zvečer namoči, s Schichtovim terpeninovim milom pa prihodnje jutro izkuha.

TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

Srečko Čerček, železničar, predsednik Nabavljalne zadruga uslužb. drž. žel. v Ljubljani.

„OKO“ (Odplata-kreditna organizacija) in združništvo.

Čitali smo članek v »Zadrugarstvu«, novembra 1930. in odgovor, ki ga je objavil »Naš Glas« v 3. številki z dne 20. januarja 1931. pod podobnim naslovom.

Prvi članek je bil tak, da bi ga podpisal marsikateri zadrugar, ki je čital dosledno »Naš Glas« in njegovo tendenco, da podpira prizadevanje kreditne organizacije »OKO«. Odgovor, ki ga daje g. Josip Skalar pa je tak, da ga ne moremo v celoti odobravati mi, ki nam je znana združna organizacija železničarjev.

Članek trdi, da je sistem nabavljanja v »OKO« najcenejši, cenejši celo, nego če si izposodiš denar v kaki kreditni zadrugi ter si s tem kupiš omenjene potrebščine. To trditve ovržem s praktičnimi primeri iz poslovanja naše zadruga.

Tudi mi dobivamo vse polno ponudb od raznih trgovcev, ki nam ponujajo blago v komisiji ali nam ponujajo aranžma, da izdajajo oni direktno blago našim članom, ki se izkažejo z našo izkaznico. Vse tvrdke pa so nam nudile že v prvi ponudbi lep popust, pri konfekciji in manufakturi 10% in več, pri urah 10%, drugod 5, 10, 15%, v enem primeru celo 18% popusta. Kalkulirali so tako: zadruga plača takoj, kar je vredno 5% popusta, zadruga pa nam bo nabrala in pridobila naročnike, pripomogla nam bo do raznih kupčij, ki bi jih sicer nikdar ne naredili ali bi prišli do njih samo potom verziranega agenta, pa damo zadrugi zato nadaljnih 5 ali 10% nagrade.

Naša zadruga se je do neke meje tudi posluževala takih ponudb, bila je posrednik — agent, zastopala je pri tem interese svojih članov, gotovo mnogo bolje in z veliko večjim uspehom kot pa »OKO«. Naši člani, katerim ni bilo treba plačati — kot pri »OKO« — 5% več, nego je običajna nabavna cena, so prvotno plačali za predmet navadno nabavno ceno, ob koncu leta pa so dobili povračila, po-

dobno kot pri ostalih potrebščinah, katere so kupili v zadrugi. Ta povračila so znašala dolga leta po 5%, letos pa znašajo celo 6%. Tedaj je član naše Nabavljalne zadruga za 11% na boljšem od tistega državnega nameščena, ki ga je kreditna organizacija »OKO« dovedla do tega, da se je poslužuje.

Pa imamo člane, ki so še boljše računarki, nego je upravni odbor naše Nabavljalne zadruga. Naše prodajne cene pri manufakturi temelje na kalkulaciji, da se bo manufaktura odplačevala v 6 mesečnih obrokih. Kdor pa plača takoj dobi 2-5% skonta, sorazmerno z množino nakupljenega zneska, in so naši člani izračunali, da se jim spleča vzeti posojilo v naši kreditni zadrugi, kjer ga dobe po 9%, plačajo obresti za svoj dolg, izkoristijo pa ugodnost skonta. In tu računajo, da jim pride blago povprečno za 2,5% ceneje, nego če bi ga vzeli na kredit. (Tedaj je kalkulacija pisca navedenega članka tudi v ti smeri netočna).

Neprimerna je tudi opazka glede jamstva deleža in pristopnine. Imeli smo tudi v naši zadrugi dosti debate zaradi deleža in jamstva, ki znaša pri nas 300 Din, oziroma 900 Din, strašili so tudi pri nas z deležem in jamstvom in smo se zanimali za ta pojav. Kdo je govoril o jamstvu in strašil z njim? Ljudje, ki so imeli namen, odvracati železničarje od njihove nabavljalne zadruga! Ali so bili najeti od trgovcev ali pa od kakih drugih konkurenčnih ustanov. Samo v redkih slučajih so bili to ljudje, ki so jim bili nejasni elementarni pojmi združništva in sploh temeljev današnjega družabnega reda, ki sloni na pravici in dolžnosti.

Ne rečem, da »OKO« ni potrebna v dravski banovini. Bolje je nekaj kot nič! Tudi naša zadruga se je posebno v začetku posluževala podobnega posredovanja, toda pod neprimerno ugodnejšimi pogoji za konzumenta. Pri nas je prišel konzument na ta način res do cenejšega blaga, med tem, ko sem prav za prav šele sedaj uvidel

iz odgovora članarja, da je imel prav oni, ki je napisal, da je »OKO« samo nov člen v verigi posrednikov, ki podražujejo blago. In mi smo posredovali samo za take predmete, ki so slabše plačanim železničarjem **neobhodno potrebni**. Prizadevali pa smo si obenem, da tudi to stanje izboljšamo, da napredujemo, da iliminiramo nepotrebne posrednike in danes imamo trgovino, ki prodaja n. pr. manufakturo po dosti ugodni ceni in v lepi izbi.

V Kreditni zadrugi postopamo podobno; dajemo kredit samo za take potrebščine, ki jih železničar **res nujno rabi**. Kredit dajemo predvsem za produktivne namene; za nabavo živi-

ne, njiv, za gradbe, šivalne stroje itd. Če pa kdo prosi posojila, da si kupi motorno kolo, gramofon ali kaj sličnega, mu gladko odbijemo prošnjo in mu svetujemo, naj začne lepo vlagati mesečno po toliko in toliko dinarjev v hranilnico in ko bo imel zadosti naj si kupi gramofon ali karkoli hoče. Naziranje smo namreč, da je naša dolžnost, da vzgajamo železničarje k varčnosti in da jim ne smemo nuditii prilike, da se po nepotrebnem zadolže, ker lahko mišljeno kupujejo nepotrebne stvari. Če že mora priti »pohujšanje« naj pride od drugod, vsaj ne bodo potem obežali mlinskega kamna nam okrog vratu. (Konec prih.)

Vestnik.

Posnemajte! Uprava našega glasila je prejela od dolgoletnega naročnika pismo, iz katerega posnemamo: »Okolu novega leta 1931. ste mi poslali nabiralno poló v svrhu pridobitve novih naročnikov. Ker meni tukaj v Hrvatski ni bilo mogoče najti nikakega novega naročnika, sem razmišljal kako bi listu vseeno lahko koristil. Priznati moram namreč, da mi list, odkar sem naročen nanj, zelo ugaja. Saj razpravlja vsestranski zadevah, ki zanimajo vsakega državnega uslužbenca. Razume se samo ob sebi, da mi v takih okoliščinah tudi jaz želim kar največji razmah. — Spomnil sem se pri tem mojega očeta, ki životari na V. kot siromak — stari kronski upokojenec. Odločil sem se, da ga naročim na »Naš Glas«, ker revež itak ne zmore nobene naročnine za kak list. V listu bo tudi on našel članke, ki ga bodo zanimali. Na ta način želim koristiti istočasno na dve strani itd.« — Vsak komentar je odveč. Takih zvestih prijateljev, katerih je upravnik in urednik lahko enako vesel, bi želeli našem glasilu čim več. Posnemajte!

Je to zadrugarški? Hranilni in posojilni konsorcij v Ljubljani oddaja po časopisju v svoji novi stavbi stanovanja. V pozivih beremo: »Refleksanti naj vložijo svoje ponudbe z navedbo plačilazmožnosti, višine najemnine pri razpisovalcu itd.« — Običaj je, da se najemnine, tudi v novih

poslopljih, določajo **fiksno, brez licitacije in sorazmerno z amortizacno kvoto**, ki odpade na poedina stanovanja.

Združna organizacija mariborskih poštarjev. Pred kratkim so mariborski poštni uslužbenci ustanovili »Gospodarsko zadrugo«, ki ji je isti namen, kakor ljubljanski zadrugi enakega imena, namreč posredovanje pri nakupu, prodaja blaga in dajanje kredita. Zanimivo je, da so se vsi p. t. t. uslužbenci v Mariboru ne glede na to, kateri organizaciji pripadajo, pri tem gospodarskem delu združili in sestavili složni skupno listo novega odbora, ki je bila soglasno sprejeta. Delež nove gospodarske zadruga so določeni s 50 Din. Da se je ustanovitev nekoliko zavlekla je bil vzrok ta, ker je mariborsko sodišče registracijo zadruga odklonilo z utemeljitev, da se po pravilniku o nabavljajlnih zadrugah v istem kraju ne smeta ustanoviti dve enaki zadrugi. Priziv ustanoviteljev je pa višje deželno sodišče šele nedavno ugodno rešilo.

Društvena vest. Odbor Udruženja poreskih činovnika, poverjenišтва v Ljubljani, se je konstituiral tako: predsednik g. Ribnikar Stanko; podpredsednik g. Fajt Mijo; tajnik g. Mešek Ivan; blagajnik g. Marinc Franc; odborniki gg.: Klemenčič Josip, Koritnik Viktor in Grmovšek Alojzij.

Toda šibki fant je na vso moč zavekal.

»Kaj pa morem jaz za to,« je jeceljal. »Nedolžen sem!... Nisem vlomilec!... Uboga sirota sem... oni drugi me je prisilili!... Ničvrednež, ki ga sploh ne poznam ne... Spotoma se mi je pridružil... Piti mi je dal, tepel me je, vse mi je ukradel, kar sem imel... Nazadnje me je pa semkaj privlekel... In porinil čez ograjo... Pa mi nikar ne poskusi pobegniti, mi je dejal, dobim te vseeno in potem te ubijem.' Tako sem torej zlezal skozi kuhinjsko okno in šel sem gori in hotel pogledati, če je kdo doma, da bi ga posvaril... Ali pa da zbežim, če ne bi nikogar bilo doma...«

»Vidiš, kako bi nam bil pes potreben,« je opomnila gospa Camusotova. »Justina tam gori v podstrešnici ne sliši prav nič.«

Toda fant je smrkaje in ihté nadaljeval:

»...in tedaj sem slišal kako ste odpirali ograjo in kako prihajate po stopnicah. Tako grozen strah me je

prevzel, da nisem nič več vedel kaj delam in zlezal sem kar pod posteljo. Saj sem bolan na srcu... Zdi se mi, da umiram... Žal mi je, da sem vam pripravil toliko neprijetnosti...« je zaključil in prebledel kot zid.

»In kar naenkrat je ležal na tleh.

»Moj Bog! moj Bog, umira!« je zaupila gospa Camusotova vsa iz sebe.

»Kar tiho bodi, saj se samo potvarja,« je oporekal Camusot, vendar mu ni bilo nič kaj prijetno pri srcu.

»Kaj ti pade v glavo, samo dobro ga poglej! Rajši mi hitro prinesi, moljsov cvet!«

Camusot, ki je bil sam zelo nemiren, je naglo prinesel steklenico. Dobrih pet minut sta se oba ukvarjala s fantom, ga polivala z meliso in z etrom, in ga drgnila s kolonjsko vodo.

»Vi moški ste pa res preveč surovi,« je s povzdignjenim glasom govorila prestrašena speceristinja. »Tres seš ubogega fanta kot češpljo, samo zato, ker nas je hotel posvariti pred vlomilci...«

»Zato sem ga tresel, ker sva ga dobila pod najino posteljo,« je ugo-

varjal Camusot. »To je vendar na vsak način sumljivo...«

»Čisto nič, ti nimaš o nobeni stvari pojma, pa vendar mora vselej tvoja butica obveljati. To je prav taka justična zmota, kakor v zadevi Lesurquesa, kakor smo brali zadnjič v lyonških časopisih. Saj si vendar slišal, kaj je rekel. Prisilili so ga, in ko nas je zaslišal, se je na smrt prestrašil. Pravega vlomilca bi bilo to malo mogoče. Bože moj, Bože moj! Da bi nam le tukaj ne umrl! Ne bi več mogla spati v ti sobi — in pa neprijetnosti, katere bi še imeli povrh!«

»To je pa res,« je potrdil Camusot, ki je še vedno drgnil justično zmoto.

Na vse zadnje je bil trud le po plačan. Bolnik blagohotno ni umrl. Samo malo je odprl oči in dejal, kakor se to tako lepo dogaja v romanah, ki jih priobčujejo časopisi: »Kje pa sem?«

»Pri prijateljih. Nikar se nič ne bojte.«

»Lačen sem,« je zacvilil z glasom, ki je trgal srce in spet zaprl oči.

Vrla ženska je od samega ganotja zaklicala:

»Ubogi otrok! Ne, kako strašno! Adolf, steci hitro doli v kuhinjo in pogrej krožnik juhe. Ubij tudi jajce vanjo. Med tem mu bom že stregla. Ampak, požuri se vendar! Nikar se ne oblači — saj vidiš, kako zelo je izčrpan!«

Camusot je ubogal in stekel s svečo po stopnicah. Našel je tam nekaj juhe, jo pogrel, vzel jajce in naglo odšel v nadstropje.

Na pragu spalnice je obstal, kakor da so mu noge pognale korenine. Gospa Camusotova je ležala zvezana in z zamašenimi usti na tleh in oči so ji od groze skoro izpadle. Mladega bolnika, ki je očitno spet našel izgubljene moči, čim je gospod Camusot odšel, ni bilo več. Odprto okno je pričalo, po kateri poti jo je odkuril in pa listnica gospoda Camusota, njegova ura in samokres, pa še briljantni uhani in troje debelih, dragih prstanov ženinih je izginito z njim.

Iz naših zadrug.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Kranju je imela dne 24. marca svoj 10. redni občni zbor. Iz podanih poročil smo razvideli, da je napredovala v minulem poslovnem letu prav lepo. Blaga se je prodalo zadružnikom za 717.000 Din, kar izkazuje 18% porast napram prejšnjemu letu. Čisti dobiček je znašal 55.000 Din, režija pa 25.000 Din; prvi je porastel v primeri z lanskim letom za 73%, režija pa za 25%. Zadrugarjem se bo povrnila 4% kupnina blaga, katero so si nabavili tekom leta v zadrugi. Rezervni fond je znašal koncem lanskega leta 37.000 Din, z letošnjo dotacijo bo pa narastel skoraj na 60.000 Din. Članov je imela zadruga 164.

Udeležba na občnem zboru je bila prav dobro. Uprava zadruga je bila poverjena staremu odboru pod predsedstvom gimnazijskega direktorja g. Košnika Ivana. Posebno zahvalo in priznanje je izrekel občni zbor blagajniku in poslovodju zadruga gosp. Planinšku Antonu. Naročil je tudi novemu odboru, da izvede krepko agencijo in združi vse državno uslužbenstvo iz Kranja in okolice v zadrugi. Istotako se je poudarila potreba po razširjenju obrata in preskrbi prostorov.

Delovanje kranjske zadruga je dokaz, da zamorejo uspešno delovati tudi manjše zadruga, ako imajo državni uslužbenci dobro voljo in stanovsko zavednost. — Podrobno poročilo upravnega odbora marljive in vzorno upravljane Nabavljalne zadruga v Kranju objavimo prihodnjič. Iz poročila bo razvidno, kaj vse premore dobra volja in nesebična požrtvovalnost posameznih zavednih zadružnih delavcev.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ljubljani. Prva redna, za dan 31. marca 1931. sklicana skupščina se ni mogla vršiti, ker ni

bila sklepčna. Došli so sicer vsi tisti zadružniki, ki se resno zanimajo za stanovanja v nameravanih zadružnih hišah, niso pa prišli oni, katerim se je sicer rezerviral na njihovo prijavo vrstni red, niso pa izpolnili glavnega pogoja, t. j. da plačajo delež in se za delovanje zadruga zanimajo.

Vršil se je zato samo prijateljski sestanek, na katerem so odgovarjali odborniki na razna vprašanja glede cen in amortizacije stanovanj, načina zidanja, dovršitve stavbe, finansiranja itd. Zdaj je dana možnost finansiranja brez »Zveze nabavljalnih zadruga« v Beogradu, ker je zaradi znašnega stališča te Zveze glede odtegljajev postalo popolnoma iluzorno, da se z njeno pomočjo sezidajo projektirane stavbe. Tudi je bilo medtem definitivno rešeno vprašanje glede stavbišča, ker so vse varuške oblasti, Gorupovih dedičev pristale na kupno pogodbo. Upanje je tedaj, da se bo čez par mesecev začelo z gradnjo in da bodo naši načrti vsaj v letu 1932. realizirani.

Skupščina se bo vršila v torek dne 14. aprila 1931., ob 20. uri na verandi »Kazine« ne glede na število navzočih zadružnikov, ki bodo imeli priliko nastančnega upogleda v naše račune in dosedanje poslovanje. — J. S.

Obleke kemično čisti, barva, pilsira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Organizacijske vesti.

Učiteljska Samopomoč. Posmrtno društvo našega učiteljstva, »Učiteljska Samopomoč«, je štela konec leta 1930. vsega skupaj 2507 članov, konec februarja t. l. pa 2516 članov. V minulem letu je vstopilo v društvo 168 članov, umrlo 30, izstopilo in izključenih je pa bilo 25 članov. Ob smrti je bil najstarejši član star 88 let, najmlajši pa 24 let. Umrljivost je znašala

2% članstva. Članski prispevek je za poedinega člana za leto 1930. znašal skupaj 156 Din. Danes znaša posmrtna podpora preostalih za posameznega člana 12.580 Din. V letu 1930. se je družinam umrlih izplačalo na posmrtninah 370.160 Din, od ustanovitev Učiteljske Samopomoči do danes pa vsega skupaj 1.502.922,50 Din. V minulem letu je znašal denarni promet nad 2 milijona dinarjev. Člani so prispevke redno nakazovali, ter je bil le majhen del netočen v plačevanju, tako da je znašal konec leta zaostanek na prispevkih komaj 20.000 Din. — Kakor je videti iz te statistike, izvršuje društvo svojo važno funkcijo zelo uspešno in v veliko korist svojega članstva.

»Poštni dom« v Ljubljani. Meseca februarja se je vršil občni zbor zadruga »Poštni dom«. Iz poročil posnema, da v minulem letu dohodki niso tako pritekali, kakor bi bilo želeli, če naj se prepotrebni poštni dom čim prej zgradi. Zaradi sedanjega slabega gnotnega položaja ni bilo mogoče od poštinih uslužbencev samih pričakovati izdatnejših prispevkov, druge akcije, kakor loterija in tombola, ki naj bi bile pomnožile stavbni sklad, pa niso bile dovoljene. Zato je občni zbor sklenil, naj načelstvo zadruga razpiše notranje posojilo v znesku 500.000 Din. Izda naj se v ta namen 1000 obveznic, glasečih se na ime po 500 Din, ki bi se obrestovale po 4%. Vsako leto naj se po žrebu določi 100 obveznic, ki bi se izplačale, tako da bi po preteku 10 let bile vse obveznice izžrebane in ves dolg plačan. Ta poskus je zelo zanimiv in bo morda pokazal tudi drugim sličnim akcijam pot, kako priti do potrebnih sredstev za izvršitev večjih načrtov. — Premoženje »Poštnega doma« znaša 318.707,56 Din, je pa dejanski precej večje, ker je stavbna parcela izkazana samo po svoji kupni vrednosti, ki znaša nekaj nad 70.000 Din,

v resnici je pa približno trikrat toliko vredna. V minulem letu je premoženje poštne zadruga narastlo za 15.000 Din. — Videti je, da se p. t. t. uslužbenci navzlic svojemu slabemu gnotnemu položaju živahno udeležujejo v svojih strokovnih in gospodarskih organizacijah.

Zdravstveni drobiž.

Vse težke in življenje ogrožujoče komplikacije pljuč pri dušljivem kašlju ali po ošpicah zdravijo v bolnišnici Wilhelmine na Dunaju dan in noč in ob vsakem vremenu s tem, da ležijo bolniki na prostem na zraku.

Na ledvicah bolni ne smejo brez izrecnega zdravnikovega dovoljenja uživati večjih množin beluša (špargljev) ali špargljevih konserv, ker more v šparglju vsebovani in v urinu izločeni aspargin dražljivo vplivati na ledvice.

V Londonu so na posebni astmalni kliniki prišli po nedavnih poročilih na to, da se more astma olajšati in celo ozdraviti z grozdnim sladkorjem (glikozo). (Iz »Zdravja«.)

Priporoča se modna trgovina

T. EGER
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

OKASIJSKA PRODAJA!

„Schaffhausen“ preciznih žepnih ur, briljantnih prstanov, modernih zapetnic, obeskov, uhanov, doz za cigarete, jedilnega orodja, srebrnih nastavkov, modernih budilk, stenskih ur

IVAN PARIŽ, Ljubljana, Pred Škofijo 15

Prepričajte se sami, da je strojno vezenje perila, oblek in pregrinjaj najprejnejše, najlepše in najcenejše, ako je izdelano pri tvrdki

M. LEITGEB
LJUBLJANA, Jurčičev trg 3.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

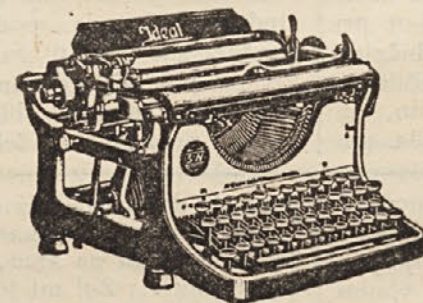
Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. PERSCHE
LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Tovariši!

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v „NAŠEM GLASU“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Ivan Perdan nasl., Ljubljana
Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcije

THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

Telefon št. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstveno knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste.
kusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Telefonska št. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zasnambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.